

РЕШЕНИЕ

№ 2366

гр. С., 10.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 31 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ

при участието на секретаря ГЕРГАНА Н. БАРАКОВА
като разгледа докладваното от МИРОСЛАВ В. СТОЯНОВ Гражданско дело
№ 20231110153846 по описа за 2023 година

Предявени са искове по чл. 422 ГПК вр. чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД от „ЗАД А.“ АД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „С. К.“ № 2, срещу СО, ЕИК: *****, адрес: гр. С., ул. „М.“ № 33, за установяване дължимостта на следните суми:

- 1023,96 лв., представляваща регресно вземане по застрахователно обезщетение по щета № ***** за ПТП, настъпило на 19.10.2018 г. в гр. С., ул. „П. Х. Д.“, при което са причинени щети на лек автомобил „М. 3“, рег. № ***** от попадане в необезопасена дупка, ведно със законната лихва от 01.08.2023 г. до окончателното изплащане,
- 321,90 лв. – мораторна лихва за периода от 01.08.2020 г. до 01.08.2023 г.,
за които е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 43301/2023 г. на СРС.

Ищецът твърди, че процесният автомобил бил застрахован при него по комбинирана застрахователна полица „Каско“ и „Злополука“, валидна към датата на ПТП, при което автомобилът попаднал в необезопасена дупка, в резултат на което му били причинени вреди, във връзка с чието отстраняване заплатил на доверен сервиз сумата от 1023,96 лв. Излага съображения, че ответникът носи отговорност по чл. 49 ЗЗД, че не е поддържал процесния път, за което е отговорен чрез своите служители, което е довело до дупка в него и съответно до липса на нейното обезопасяване, тъй като се касаело за общински път. Претендира и мораторна лихва, тъй като поставил ответника в забава с получена от последния покана за заплащане на процесната главница.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът оспорва исковете изцяло. Оспорва истинността на приложения застрахователен договор с твърдения за липса на валидното му сключване, като не бил налице и покрит застрахователен риск относно процесното ПТП, тъй като ищецът нито посочил, нито представил общите условия, в

които се урежда процесната хипотеза. Оспорва, че обезщетението е заплатено на едно трето лице, а не на увреденото лице Д. С., поради което не бил налице регрес по чл. 433, т. 1 КЗ. Липсват доказателства относно механизма на ПТП – че на пътя е имало дупка, в която процесният автомобил е попаднал. При изплащане на обезщетението не била отчетена амортизацията на автомобила, както и че ДДС бил възвръщаем данък, тоест ищецът щял да получи обратно данъка, а ако ответникът бъде осъден да му заплати процесната сума, ще се обогати неоснователно с данъка в съответен размер.

Съдът, като обсъди събраните доказателства и доводите на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Предмет на делото са положителни установителни искове по чл. 422 ГПК вр. чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД.

По иска по чл. 422 ГПК вр. чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД:

Съгласно разпоредбата на чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне срещу възложителя за възложената от него на трето лице работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл. 49 от Закона за задълженията и договорите. Обемът на регресното вземане се определя от размера на действителните вреди, но не повече от извършеното застрахователно плащане.

За да възникне регресното вземане в настоящия случай е необходимо ищецът да докаже: 1) наличието на валиден договор за имуществено застраховане между увреденото лице и застрахователното дружество (ищец); 2) в срока на застрахователното покритие на договора и вследствие на виновно и противоправно поведение на лице, за което отговаря ответникът (бездействието на негов служител във връзка със стопанисването, поддържането и ремонтирането на пътя), да е настъпило събитие, за което застрахователят носи риска; 3) претърпени от застрахования вреди в резултат на настъпилото застрахователно събитие; 4) в изпълнение на договорното си задължение застрахователят да е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение в размер на действителните вреди.

В тежест на ответника, при доказване на горните факти, е да докаже погасяване на дълга, както и всички факти и обстоятелства, на които основава своите искания и възражения.

Видно е от приетата по делото комбинирана застрахователна полица № ***** от 10.07.2018 г., че между ЗАД „А.“ АД, в качеството му на застраховател, от една страна, и Десислав Николаев Станулов, в качеството му на застрахован, от друга страна, бил сключен договор за застраховка „Каско“ и „Злополука“. Застрахованият лек автомобил е процесният такъв марка „М.“, модел „3“, рег. № *****, със срок на застрахователно покритие от 14.07.2018 г. до 13.07.2019 г., с покрити рискове по клауза „П“, начин на обезщетяване – експертна оценка, доверен сервиз, официален сервиз, дължима застрахователна премия в размер на 1188,00 лв., платима на 13.07.2018 г. (л. 9 от делото).

Застрахователната премия е била платена изцяло на 10.07.2018 г., видно от приложената по делото квитанция (л. 10 от делото)

По делото е представено уведомление – декларация за щета по застраховка „Каско на МПС“ от 22.10.2018 г. за изплащане на застрахователно обезщетение и декларация от 22.10.2018 г. (л. 11 и 12 от делото), от които се установява, че водачът на лек автомобил марка „М.“, модел „3“, рег. № *****, е уведомил ищцовото

дружество, че на 19.10.2018 г. при завиване надясно по ул. „П. Х. Д.“, в гр. С., е осъществил ПТП с необезопасена дупка на пътното платно. Описал е видимите щети по автомобила и поискал от ищцовото дружество изплащане на застрахователно обезщетение, а като начин на обезщетяване посочил „в официален сервиз – „С. М.“ ЕООД.

Видно от данните по делото във връзка с процесния инцидент при ищцовото дружество е образувана щета № *****. С възлагателно писмо от 22.10.2018 г. ищецът възложил на „С. М.“ ЕООД да извърши ремонта на увредения автомобил (л. 17 от делото). Ремонтът бил извършен в сервиз на „С. М.“ ЕООД, като автомобилът бил предаден на застрахования с приемо-предавателен протокол от 01.03.2019 г. (л. 21 от делото). За извършения ремонт била издадена фактура № *****/29.03.2019 г. на стойност 1013,96 лв. с ДДС (л. 22 от делото). От представения доклад по образуваната щета № ***** (л. 23 от делото) се установява, че ищецът е определил застрахователно обезщетение в размер на 1013,96 лв., което било изплатено на официален сервиз „С. М.“ ЕООД, видно от приложеното по делото преводно нареждане за кредитен превод от 27.06.2019 г. (л. 24 от делото).

До ответника била изпратена регресна покана за възстановяване на суми по 52 бр. щети, описани по номер и размер на претенцията, сред които под № 21 е и претенция по процесната щета № ***** за сумата в общ размер на 1023,96 лв. с включени ликвидационни разноски. Регресната покана е получена от ответника на 01.08.2019 г., видно от извършеното върху същата отбелязване (л. 25 от делото).

Механизмът на ПТП се установява от събраните по делото гласни доказателствени средства чрез разпита на водача на увредения автомобил Д. Н. П.. Същата потвърждава, че през 2018 г. е участвала в ПТП в гр. С., район „С.“, управлявайки процесния лек автомобил. Свидетелства, че се е движела по съседна улица по посока към ул. „П. Х. Д.“ и в момента, в който е завивала надясно към ул. „П. Х. Д.“, попаднала в необезопасена дупка на пътното платно, която била точно на завоя, поради което не успяла да го види. Сочи, че не е имало пътен знак, указващ за наличие на неравност на пътя, както и че щетите по автомобила били отстранени в оторизиран сервиз на производителя.

Съдът кредитира показанията на свидетеля, като счита същите за логични и кореспондиращи с останалите доказателства по делото. Механизмът на ПТП се потвърждава и от приетите по делото декларации и уведомления - декларации за изплащане на застрахователно обезщетение с начертани схеми на увреждането, взети предвид от вещото лице по приетата САТЕ. Поради изложеното съдът приема, че на описаното в исковата молба място е било налице неравност на пътя – дупка на пътното платно, необозначена по начин, позволяващ избягването ѝ.

Наличието на причинно-следствена връзка между процесното ПТП и вредите по застрахования при ищеца лек автомобил марка „М.“, модел „3“, рег. № ***** се установява от заключението на приетата по делото САТЕ, неоспорено от страните и което съдът кредитира като пълно, обективно и компетентно изготвено. Съгласно експертното заключение описаните от ищеца щети на застрахования при него автомобил съответстват на механизма на реализираното ПТП и са в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото застрахователно събитие.

По отношение на размера на дължимото застрахователно обезщетение, съдът приема, че разпоредбата на чл. 386, ал. 2 КЗ предвижда, че застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на

събитието и целта е да се стигне до пълно репарирание на вредоносните последици. Също така обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество - чл. 400, ал. 1 КЗ, съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качеството, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка - чл. 400, ал. 2 КТ и съответно е лимитирано от застрахователната сума по договора – чл. 386, ал. 1 КЗ. В случая дължимото обезщетение следва да се определи въз основа на средните пазарни цени за възстановяване на действително нанесените щети на автомобила. При изчисляване размера на обезщетението не следва да се прилага коефициент за овехтяване, тъй като последният е инкорпориран в самата действителна стойност (Решение № 60135 от 15.11.2021 г. по т. д. № 1821/2020 г. на ВКС, II т.о.; Решение № 141 от 08.10.2015 г. по т. д. № 2140/2014 г. на ВКС, I т.о.; Решение № 79 от 02.07.2009 г. по т. д. № 156/2009 г. на ВКС, I т. о.; Решение № 6 от 02.02.2011 г. по т. д. № 293/2010 г. на ВКС, I т. о. Решение № 209 от 30.01.2012 г. на ВКС по т. д. № 1069/2010 г., II т.о.; Решение № 115 от 9.07.2009 г. по т. д. № 627/2008 г. на ВКС, II т. о., и др.). Макар и частите, които са повредени, в действителност да не са били нови към датата на настъпване на ПТП, няма как да се вмени в задължение на застрахованото лице да намери части със същата степен на износване и то ще е принудено да закупи нови и техният размер е неговата действителна вреда. Съгласно заключението на САТЕ стойността на ремонта (стойността, необходима за възстановяване на щетите) на увредения автомобил по средни пазарни цени към датата на настъпване на застрахователното събитие без прилагане коефициент на овехтяване възлиза на 1013,97 лв., а обичайните разноски за застрахователя по ликвидацията на един брой щета са в размер на 10,00 лв.

От представената застрахователна полица се установява, че към датата на ПТП е съществувало валидно правоотношение по застраховка „Каско“ между ищеца и собственика на увредения автомобил. Застраховката на процесния лек автомобил е сключена при условията на клауза „Пълно каско“ (Глава трета – „Покрити рискове“ от Общите условия), съгласно която застрахователят покрива пълна загуба или частична щета на застрахованото МПС, причинени от всички рискове в клаузите „М“, „Ч“ и „К“. При осъществено по реда на чл. 20 ЗЗД тълкуване на клаузите на Общите условия на ищеца, в т. ч. изрично посоченото застрахователно събитие в т. 8.3 от клауза „Ч-Частично каско“ към която препраща клауза „П-Пълно каско“, настоящият съдебен състав намира, че покрит риск е пътнотранспортно произшествие, каквото е налице в настоящия случай. Това е така, тъй като съгласно посочената клауза застрахователят покрива пълна загуба или частична щета на застрахованото МПС от авария, произлязла от препятствия по пътното платно като земни, скални маси и други, нарушена цялост на пътното покритие, падащи дървета и клони, падащи предмети от сгради и летателни тела. Приложените общи условия не съдържат дефиниция на понятието „авария“, поради което следва да се възприеме значението му съгласно българския тълковен речник. При това положение и при съобразяване на дефиницията на понятието „пътнотранспортно произшествие“, съдържаща се в разпоредбата на § 6, т. 30 от ДР на ЗДвП, съдът приема, че действителната воля на страните е била обект на покритие по риска „Пълно Каско“, като уврежданията са настъпили в резултат на ПТП, причинено от нарушена цялост на пътното покритие (дупка). Ето защо реализираното ПТП представлява покрит риск от процесната застраховка. В този смисъл, неоснователно се явява възражението на ответника, че не е налице покрит риск.

Налице е основание за възникване на регресното право в размер на платеното застрахователно обезщетение. Обемът на суброгационното право включва както правата срещу физическото лице – пряк причинител по чл. 45, ал. 1 ЗЗД, така и правата на увредения по чл. 47 – 49 ЗЗД срещу лицата, които носят отговорност за чужди виновни действия – в този смисъл раздел V от ППВС № 7/4.10.1978 г.

Не се спори, че улиците, на които е реализирано произшествието, се намират в населено място и не са част от републиканската пътна мрежа, а представляват местен път по смисъла на чл. 3, ал. 3 от Закона за пътищата и като такъв са публична собственост на СО, поради което и на основание чл. 19, ал. 1, т. 2 и чл. 31 ЗП задължен да осъществява дейностите по поддържането му е именно ответникът. Задължение на същия съобразно чл. 13 ЗДвП е било и да означава неравността на пътя (дупка) с необходимите пътни знаци с оглед предупреждаване на участниците в движението, както и да отстрани съответни препятствия във възможно най-кратък срок – така чл. 167, ал. 1 ЗДвП. Общината като юридическо лице осъществява тези дейности чрез своите служители или други лица, на които е възложила изпълнението.

Установената дупка по пътното платно представлява „препятствие на пътя“ по смисъла на § 6, т. 37 от ДР ЗДвП, тъй като нарушава целостта на пътното покритие и създава опасност на движението. По делото не се доказва тази дупка да е била обезопасена с нарочен пътен знак, който да указва на водачите да я заобиколят, за да продължат движението си. Напротив, от показанията на разпитаната по делото свидетелка се установи, че такъв не е бил поставен на мястото на произшествието.

Налице е бездействие на служителите на Общината, натоварени със задължението да сигнализират препятствията по пътя и да ги отстраняват, с което да обезпечават безопасността на движението. Именно бездействието на последните по необезопасяването на пътя е довело и до неизпълнение на задължението по чл. 31 ЗП и чл. 13 ЗДвП, поради което и на основание чл. 49 ЗЗД ответникът носи отговорност за причинените при процесното ПТП вреди, свързани с неизпълнение на задълженията на неговите служители или други изпълнители.

Ето защо съдът намира, че ищецът има основание за суброгация в правата по чл. 49 ЗЗД на застрахования при него собственик на увреденото МПС срещу ответника. Регресното вземане възниква за размера на по-малката от двете суми – на действителните вреди и на извършеното плащане – в случая в размер на извършеното плащане от 1023,96 лв. с вкл. ликвидационни разноски от 10 лв.

Ответникът не твърди, респ. и не доказва погасяване, поради което искът следва да бъде уважен изцяло. Като законна последица от това в полза на ищеца следва да се присъди и законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед по чл. 410 ГПК – 01.08.2023 г., до окончателното плащане.

По иска по чл. 422 ГПК вр. чл. 86 ЗЗД:

Вземането за лихва има акцесорен характер и за дължимостта му следва да се установи както възникването на главния дълг, така и забава в погасяването на същия за процесния период.

Съдът формира правни изводи за наличие на главен дълг в размер на сумата от 1023,96 лв. Задължението на делинквента (на лицето, което отговаря за него) към застрахователя е задължение без срок за изпълнение, към което, с оглед регресния характер на вземането, не може да се приложи разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД.

Ирелевантен е и моментът на извършеното плащане, което има значение само за възникване на регресното право, но не и за поставяне на длъжника в забава (моментът на настъпване на изискуемостта не съвпада с момента на забавата). Покана е отправена до ответника и получена от него на 01.08.2019 г. (видно от извършеното отбелязване – л. 25 от делото).

Лихва за забава не се претендира от момента на връчване на регресната покана, а за периода от 01.08.2020 г. до 01.08.2023 г. Настоящият съдебен състав намира, че такава се дължи до датата, предхождащата датата на предявяване на иска, а именно до 31.07.2023 г. За периода от 01.08.2020 г. до 31.07.2023 г. размерът на мораторната лихва, определен от съда върху установения размер на главница по реда на чл. 162 ГПК и посредством онлайн калкулатора, достъпен на интернет сайта на Национална агенция по приходите: https://nraapp02.nra.bg/web_interest/start_int.jsp, възлиза на сумата от 321,53 лв.

С оглед изложеното предявеният иск е частично основателен и следва да бъде уважен за сумата от 321,53 лв. за периода от 01.08.2020 г. до 31.07.2023 г., а за разликата над тази сума до пълния предявен размер от 321,90 лв. и за датата 01.08.2023 г. следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

По разноските

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни, които своевременно са направили искане за присъждане на такива.

Съдът като съобрази вида и обема на извършената дейност от процесуалните представители на страните, липсата на фактическата и правна сложност на делото, както и броя на проведените открити съдебни заседания с участието на представител на страните, на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 26, ал. 1 НЗПП (по отношение на юрисконсултското възнаграждение в заповедното производство) и чл. 25, ал. 1 НЗПП (по отношение на юрисконсултското възнаграждение в исковото производство), определи юрисконсултското възнаграждение на страните в двете съдебни производства в минимален размер, а именно: по 50,00 лв. по ч.гр.д. № 43301/2023 г. на СРС, 31-ви състав и по 100,00 лв. по настоящото дело.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца съразмерно на уважената част от исковите разноски за заповедното производство в общ размер на 99,97 лв. за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, и разноски за исковото производство в общ размер на 559,85 лв., за държавна такса, депозит за САТЕ, усвоен депозит за разпит на свидетел и юрисконсултско възнаграждение.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника съразмерно на отхвърлената част от исковите разноски за заповедното и исковото производство в общ размер на 0,03 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от „ЗАД А.“ АД, ЕИК:

*****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „С. К.“ № 2, срещу СО, ЕИК: *****, адрес: гр. С., ул. „М.“ № 33, искове с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 410, ал. 1, т. 2 КЗ вр. чл. 49 ЗЗД и чл. 86 ЗЗД, че СО дължи на „ЗАД А.“ АД следните суми:

- сумата от **1023,96** лв., представляваща регресно вземане по застрахователно обезщетение по щета № ***** за ПТП, настъпило на 19.10.2018 г. в гр. С., ул. „П. Х. Д.“, при което са причинени щети на лек автомобил „М. 3“, рег. № ***** от попадане в необезопасена дупка, ведно със законната лихва от 01.08.2023 г. до окончателното изплащане,
- сумата от **321,53** лв. – мораторна лихва за периода от 01.08.2020 г. до 31.07.2023 г.,

за които е издадена заповед за изпълнение по ч. гр. д. № 43301/2023 г. на СРС, 31-ви състав, **като**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „ЗАД А.“ АД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „С. К.“ № 2, срещу СО, ЕИК: *****, адрес: гр. С., ул. „М.“ № 33, иск с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 86 ЗЗД за разликата над уважения размер от 321,53 лв. до пълния предявен размер от 321,90 лв. и за датата 01.08.2023 г. като неоснователен.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК СО, ЕИК: *****, адрес: гр. С., ул. „М.“ № 33, да заплати на „ЗАД А.“ АД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „С. К.“ № 2, следните суми:

- сумата от **99,97** лв. – разноски в заповедното производство;
- сумата от **559,85** лв. – разноски в исковото производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК „ЗАД А.“ АД, ЕИК: *****, седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „С. К.“ № 2, да заплати на СО, ЕИК: *****, адрес: гр. С., ул. „М.“ № 33, да заплати на сумата от **0,03** лв. – разноски в заповедното и в исковото производство.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски районен съд: _____